

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 2 oktober 2006*§ 4 Anmälan av resultatet av folkomröstningen/trängselskatt den 17 september 2006*

Anförande nr 1

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! I dag är det en historisk dag för Stockholm med tanke på att vi i fullmäktigeförsamlingen faktiskt har hand om stockholmarnas första medverkan i en rådgivande folkomröstning. För oss som är för miljöavgifter och trängselskatt är resultatet väldigt positivt. 51,3 procent har röstat ja, 45,5 procent har sagt nej.

Det jag tycker har varit oerhört lärorikt under detta försök, sju månader kort förvisso, är ändå att den här typen av system så omedelbart och så snabbt kan klara målsättningen om att minska trängseln, öka framkomligheten och framför allt att förbättra miljön och att det här systemet har vilat på både-och-perspektivet på det sättet att vi löser en del av miljöproblematiken samtidigt som man också har finansiella möjligheter för att bygga ut både kollektivtrafiksystem och vägtrafiksystem.

Jag måste också i det här sammanhanget säga att den tillträdande regeringens artikel i dag om att säga ja till avgifter och se till att tillsätta en förhandlingsman eller kvinna och att omgående också se över lagstiftningen för att möjliggöra regionala och lokala avgifter är oerhört positiv, och under den tiden som lagstiftningen förändras är man beredd att sätta i gång ett system med trängselavgifter. Jag tycker att det är väldigt tydliga och positiva besked.

Sedan är det naturligtvis ganska ologiskt att säga att förhandlingsmannen eller kvinnan har ett öppet mandat när man tar undan en överenskommelse om Citybanan, som hela regionen har stått och står bakom.

Jag har bara en stilla fundering och en stilla undran, och det riktar sig till Kristina Axén Olin naturligtvis. Hon har både under morgonen och under dagen uttalat väldigt disparata uppfattningar om vi ska ha vägavgifter eller PPP-system eller om vi över huvud taget ska ta till vara miljöperspektivet i de här frågorna.

Därför skulle jag önska att fullmäktigeförsamlingen fick ett klagörande av Kristina Axén Olin hur den här frågan ska drivas så att vi kan garantera det vi sade före valet: Alla sex partierna ska följa folkomröstningens resultat. Men hur vill Kristina då driva stockholmarnas intressen vidare?

Anförande nr 2

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Även Miljöpartiet vill på denna historiska dag göra ett särskilt uttalande med anledning av den anmälan vi får från valnämnden om vår första folkomröstning och det resultat som stockholmarna har gett oss som folkvalda när det gäller hur de ser på sin stad och på trafiksituationen och problemen med trafikens igenkorkning på vägarna och med miljöproblemen.

Jag tror att detta är en oerhört viktig fråga att ta vara på med största hänsyn. Jag kan instämma i Annika Billströms positiva tolkning av att den nya regeringen faktiskt tänker ge Stockholm en möjlighet att ta tag i de här problemen och införa trängselavgifter och inte gå förbi det positiva resultat som försöket under mandatperioden visade.

Liksom har debatterats under helgen, i dag och andra dagar är det lite svårt att se vilket moment som vi i Stockholms stad som representanter för våra medborgare som har avgett de här rösterna har gentemot den tillträdande borgerliga regeringen. Det sägs i debattartikeln att man ska ha ett interimistiskt system som kan justeras från det vi hade, men det antyds att det handlar om mindre justeringar av det system vi hade. Samtidigt säger Kristina Axén Olin i medierna att det inte alls är trängselskatter som ska användas.

Min fråga till Kristina Axén Olin blir: Är det så att du kommer att arbeta för trafikavgifter i syfte att minska miljöpåverkan och för att förbättra framkomligheten och minska köerna, framför allt för yrkestrafiken och bussarna, något som stockholmarna har sagt ja till? Är det detta som du kommer att låta oss här i Stockholm ta del av i arbetet för att återinföra avgiften till gagn för stockholmarna? Att bara säga ja till avgifter som ska gå till vägar vet vi här i mitten av regionen bara leder till ännu fler bilar på våra gator och ännu längre köer och ännu sämre kollektivtrafik. Den frågan skulle jag gärna ha svar på.

Anförande nr 3

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Vänsterpartiet gick till val 2002 på att införa trängselavgifter, och vi har varit med och genomfört Stockholmsförsöket. Vi är förstås väldigt glada över att stockholmarna blivit övertygade om att det är den rätta vägen. I och med att stockholmarna har röstat ja har de också röstat ja till en förbättrad kollektivtrafik och en bättre miljö. Vi är glada för att den kommande regeringen nu har sagt att den kommer att införa trängselavgifter i Stockholm. Tyvärr ser vi ändå att man agerar väldigt Stockholms- och miljöfientligt.

Vi kommer att lägga ett SU med anledning av skrivelsen i kväll. I stället för en utbyggd kollektivtrafik föreslås nu flera vägbyggen. För oss är trängselavgifterna en viktig satsning på låginkomsttagarna. Det var en omfördelning till förmån för kvinnor, ungdomar och äldre, den majoritet som åker kollektivt. I stället vill högeralliansen nu satsa på den minoritet som åker bil, och det är höginkomsttagare och män.

Man vill också stoppa Citybanan. Det är otroligt viktigt för hela landets järnvägstrafik att bygga bort tågträngseln i Stockholmsregionen. Det har tagit 15 års utredande, och alla partier har kommit överens om Citybanan och om att man ska börja projektera för den. Vi tycker att det är oförsvarligt att nu stoppa den och börja om från början med problemet med tågtrafik olöst.

De borgerliga partierna kommer att satsa pengarna från trängselavgifterna på att bygga en förbifart Stockholm, som ökar trafiken och utsläppen i Stockholmsregionen och inte löser Stockholms trängselproblem. De 20 miljarder som man har tänkt satsa

på förbifarten skulle räcka både till pendeltågstunneln och till att rusta upp kollektivtrafiken i hela länet.

Vi ska naturligtvis instämma i föregående talare och fråga Kristina Axén Olin exakt hur hon ha tänkt att folkomröstningen ska tolkas och pengarna fördelas.

Anförande nr 4

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Ordförande, fullmäktige! Det är naturligtvis otroligt intressanta frågor som ni ställer till mig och vill diskutera med anledning av den debattartikel som var häromdagen. Men det är faktiskt så att vi ännu inte har en ny regering. Vi har förhoppningsvis en regeringsförklaring på fredagen. Vi sitter just nu i förhandlingar om den.

Det är också så att staden ännu inte har valt en ny ledning, utan förhoppningsvis kommer vi att välja en ny sådan den 16 oktober. Även vi i vår stad i de borgerliga partierna sitter i förhandlingar. Jag är ledsen, men jag tänker inte svara på några frågor i dag, utan jag måste få återkomma, vilket jag gärna gör efter den 16 oktober om jag får förtroendet att göra det.

Anförande nr 5

Å s a R o m s o n (mp): Jag förstår att Kristina inte vill svara på de här frågorna i dag, men jag skulle vilja skicka med den kanske viktigaste fråga som ändå vi gemensamt här måste hantera. Det handlar faktiskt om vem som har beslutsrätten i fråga om det överskott som ni borgerliga nu räknar med faktiskt finns, vilket ni sade inte fanns men som vi hela tiden har vetat finns, från några smarta trängselavgifter i Stockholm. Vem ska bestämma över dem? Är det inte rimligt att det är de lokala, regionen som bestämmer över hur de ska prioriteras? Om de ska prioriteras i vår region, varför vill man prioritera motorvägar framför kollektivtrafik?

Den frågan måste du som moderat ha ett ganska tydligt svar på.

Anförande nr 6

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ordförande, fullmäktige! I dag är jag både glad och ledsen, både nöjd och orolig.

Jag är glad över att Stockholmsförsöket, som jag har lagt ned en mycket stor del av mitt politiska arbete på under den gångna mandatperioden, slog så väl ut, till och med bättre än vad vi hade vågat hoppas på. Jag är glad över att det blev lyckat, men jag är ledsen över att jag inte kommer att kunna fortsätta att arbeta med frågorna.

Jag är nöjd med att förslaget slog väl ut, men jag är också orolig över fortsättningen. Det är naturligtvis bra att den kommande regeringen har sagt ja till en fortsättning. Jag ser det på ett sätt som ett löfte från den nya majoritetens sida att respektera stockholmarnas vilja.

Men det räcker inte med trängselskatter eller trängselavgifter. Det lyckade försöket byggde ju på en utbyggd kollektivtrafik. Om man inte gör båda delarna, har både avgifter och en väl fungerande kollektivtrafik, kommer det hela inte att funka.

Jag är väldigt orolig för de glidningar som ni har uttalat om att en stor del av pengarna kommer att läggas på vägar. Då blir det mindre över till kollektivtrafiken. Jag är också väldigt bekymrad över att Citybanan är hotad. Jag trodde faktiskt att vi var överens, alla partier, om att Citybanan behövde byggas och skulle byggas, det största kollektivtrafikprojektet sedan tunnelbanan.

Jag förstår att det inte går att få några svar i kväll, men jag är bekymrad för framtiden. Jag är rädd för att det blir pannkaka av det hela om man inte har båda delarna, alltså både avgifter och utbyggd kollektivtrafik.

Anförande nr 7

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Samtliga partier som i dag finns i den här församlingen har ju lovat att följa folkomröstningens resultat. Det är viktigt, det står samtliga partier för även fortsättningsvis. Det är också så att vi ställde en fråga till stockholmarna: Anser du att miljöavgift/trängselskatt ska användas i Stockholms stad? Så fick vi ett tydligt resultat.

Stockholmarna har tagit ställning till miljöavgift/trängselskatt och sagt ja till det. Då utgår jag ifrån, men jag vill ha det bekräftat, att Kristina tillsammans med den nya majoriteten just driver stockholmarnas önskan. Det tror jag är oerhört viktigt. Det är det som stod på valsedeln. Det är det som Stockholms stads invånare har tagit ställning till.

Jag tycker att en sak är något märklig. Kristina ber oss förstå att hon inte i dag kan svara på fullmäktigeledamöternas frågor, men hon kan svara på journalisternas frågor. Det är det, Kristina, som skapar förvirring. Den tillträdande regeringen har en ståndpunkt och en åsikt, medan du i dag eller i dagarna har gett uttryck för en helt annan ståndpunkt.

Då blir det inte logiskt för oss när du inte vill svara på fullmäktigeledamöternas frågor men gärna svarar på journalisternas frågor. Vad är det vi ska lita till, och vad är det vi ska säga till de stockholmare som vill ha svar just på de här frågorna?

§ 6 Anförande av ordföranden m.fl.

Anförande nr 8

Ordföranden B a r r y A n d e r s s o n (s) : Ärade fullmäktige! Fyra år har gått sedan vi inledde den här mandatperioden. De har varit många sammanträden, många roliga sammanträden, många halvtrista sammanträden också, av skiftande karaktär. Men det får man ta när man sitter i den här församlingen.

37 stycken ledamöter avgår. Det är sju färre än år 2002. Man ska veta att det är ett fantastiskt fint uppdrag att sitta i Stockholms kommunfullmäktige, om ni nu inte har kommit underfund med det förut. Tänk er, ni är 101 ledamöter av samtliga invånare som får sitta här och bestämma över 31½ miljarder, ungefär 32 miljarder, som ska omfördelas. Det är väldigt ärofyllt. Jag tycker att man ska tänka på det – ni som kommer tillbaka och ni som avgår. Det är någonting som man ska vara oerhört stolt över.

Vi ska börja med att tacka av dessa 37 avgående. Jag ska börja med att tacka ersättarna. Ni har gjort ett fantastiskt jobb. Att vara ersättare är väldigt jobbigt. Jag var ersättare i sex år, och jag vet hur det är. Det kan hända att någon ringer på morgonen då ordinarie har blivit sjuk eller fått för sig att göra något annat än att gå på kommunfullmäktiges sammanträde. Då måste man vara beredd att rycka in. Det har ersättarna gjort fantastiskt bra. Jag tror inte att vi vid ett enda tillfälle har kört kommunfullmäktige kort, utan vi har alltid varit fulltaliga, allihop här. Det är en väldigt stor bedrift. Det ska ni ha ett stort tack för.

Jag ska be att Carin Jahn reser sig för att motta vårt tack. Carin Jahn kom in i fullmäktige så sent som 2006, men hon är en gammal veteran. Hon har varit med tidigare, åkt in och ut flera gånger. Hon började som ersättare 1991. Hennes första uppdrag var i sociala distriktnämnden i Katarina-Sofia. Vi tackar dig, Carin, för dina år i kommunfullmäktige. Tack ska du ha!

Paul Lappalainen är inte här i dag. Han kom in i fullmäktige 2005. Vi tackar också Paul Lappalainen för hans tid här i fullmäktige.

Inge-Britt Lundin, denna fantastiska kvinna från Upplandsgatan som jag har varit och sötat hos många gånger. Hon kom in i fullmäktige 2004 men var ersättare i fullmäktige redan 1982. Hon har åkt ut och in, började i socialnämnden. Hon brinner för handikappfrågor. Jag tycker att hon ska fortsätta med det.

Inge-Britt kommer att vara ersättare, så vi kommer att få se henne också fortsättningsvis. Tack ska du ha för din tid i fullmäktige!

Didar Samaletdin kom in i fullmäktige 2003, och innan dess var hon ledamot i Gamla stans stadsdelsnämnd. Hon började i stadsdelsnämnden i Gamla stan som ersättare 1996. Vi tackar för dina insatser i kommunfullmäktige för den här gången!

Lamia Elamri kom in i fullmäktige 2002 och har på ett förtjänstfullt sätt deltagit i konsumentnämndens sammanträden. Tack ska du ha för den här tiden!

Malin Strid kom in i kommunfullmäktige också 2002. Hon började sin gärning här i Stadshuset med ARUN, arbetsmarknads- och utbildningsnämnden på den tiden. Vi tackar för dina år här.

Inga-Lill Persson började också i stadsdelsnämnden. Som ni ser har många börjat i stadsdelsnämnden och i de sociala distriktsnämnderna. Du kom in i fullmäktige 2002, och vi tackar dig för dina år här.

Håkan Wahlén från Kungsholmen började också i stadsdelsnämnden 1996 och kom in i fullmäktige 2002. Han kommer senare tillbaka som ersättare, så vi kommer att få se mer av honom. Tack ska du ha för den här tiden så länge!

Désirée Pethrus Engström kom in 2002. Hon började sin bana i stadsdelsnämnden i Bromma men också i Äldreomsorgsberedningen. Hon har nu varit här och lärt sig hur riktig politik ska bedrivas, för nu kom hon in i riksdagen och till lite lättare uppgifter. Vi gratulerar till uppdraget och önskar lycka till.

Vi brukar skämtsamt säga, i alla fall i vårt parti, att de lärda skickar vi till EU, sedan till riksdagen och landstinget, och dem vi är väldigt rädda om behåller vi här i kommunfullmäktige.

Moissis Nikolaidis kom in i fullmäktige 2002 och har varit verksam ute i Rinkeby väldigt mycket, har många strängar på sin lyra. Han har varit i Rinkebys stadsdelsnämnd sedan 1995. Vi tackar dig för den här tiden, Moissis.

Reine Meyer-Strömberg kom in som fullmäktigeledamot 2002 och har med förtjänst jobbat i miljö- och hälsoskyddsnämnden. Tack ska du ha för den här tiden, Reine!

Anna Starbrink är inte här i dag, men vi tackar henne. Hon ska vidare till landstinget.

Mujde Rashid, tack för din tid här. Du började i stadsdelsnämnden i Kista 2001 och kom du in i fullmäktige 2002. Du kommer tillbaka som ersättare så vi kommer att ses igen. Tack ska du ha för den här tiden, Mujde.

Godfrey Etyang är inte närvarande, men han kom in 2002 och har varit aktiv i stadsdelsnämnden ute i Farsta.

Martina Lind, tack ska du ha för din tid här. Jag hoppas att du kommer tillbaka till politiken. Jag vet inte vad du ska syssla med, men det är kul att ha unga människor i fullmäktige. Du har varit i gatu- och fastighetsnämnden sedan 2002. Jag hoppas att du tycker att det har varit kul och vill komma tillbaka. Tack ska du ha för de här åren.

Mats G Nilsson kom in 2002. Han är idrottspolitiker, i alla fall här i Stadshuset vurmar han för idrotten. Det gillar jag, för jag gillar idrott, särskilt Djurgårdens IF och när man vurmar för dem. Mats ska också vidare till riksdagen. Lycka till där! Hoppas att du inte får alltför trist i riksdagen.

Karin Gustafsson, ung tjej som har varit med ända sedan 1996 i Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd. Hon har gjort ett förtjänstfullt jobb för Globen bland annat. Hon

kom in som fullmäktigeledamot 2002 och kommer tillbaka som ersättare, så vi kommer att se mer av Karin. Tack ska du ha för de här åren så länge!

Birgit Marklund Beijer från Östermalm och stadsdelsnämnden där började som ersättare 1996 och kom in i fullmäktige 2002. Hon kommer också tillbaka som ersättare. Tack så mycket för den här tiden!

Torsten Sandgren, i stadsdelsnämnden i Skärholmen började han sin bana 1999 och kom in i fullmäktige 2002. Tack för den här tiden, Torsten!

Sofia Arkelsten kom in i kommunfullmäktige 2002 och har varit med i miljö- och hälsoskyddsnämnden, hade det första uppdraget 2002 där, fast hon började i Kommunförbundet med ett fantastiskt fint uppdrag. Tack ska du ha för din tid här.

Britt-Mari Lagerqvist kom in i fullmäktige 2002, verksam i stadsdelsnämnden i Skärholmen. Hoppas att du har trivts med min bror i Skärholmen. Tack ska du ha för din tid här.

Göran Holmström har lång tid här i huset. Han fick börja sin bana med ett fantastiskt viktigt uppdrag vid Svenska kommunförbundets kongress där han var ersättare 1998 och kom in i fullmäktige 2002. Tack för dina insatser, Göran!

Katariina Güven kom in i kommunfullmäktige 2002. Hon har fått sin utbildning i stadsdelsnämnden i Hässelby-Vällingby som jag hoppas har varit ett trevligt uppdrag, minst lika trevligt som vårt här i stadsfullmäktige. Tack ska du ha för den här tiden!

Så går jag vidare till en veteran, Hardy Hedman. Hardy Hedman kom in i kommunfullmäktige 1998, men han kom in redan 1991, satt en period mellan 1991 och 1994. Sedan tror jag att kd inte var representerat under ett par år. Han hade sitt första uppdrag, fint uppdrag, i Stadshus AB dit han kom in direkt. Men han var rutinerad redan då. Han brinner för integrationsfrågor, rättvisa och solidaritet. Det uppskattar vi. Tack för de här åren!

Maria Bosdotter hade inte möjlighet att närvara i kväll, men hon har varit fullmäktigeledamot sedan 1998. Hon har varit aktiv i politiken ändå sedan 1975, också då i sociala distriktsnämnden. Vi tackar dig, Maria Bosdotter!

Maria Hannäs, fullmäktiges tredje vice ordförande, kom in i fullmäktige 1998. Hon har gjort ett fantastiskt jobb som tredje vice ordförande, ett uppdrag som hon kom in i under mandatperioden och som hon skött fint. Vi har haft ett fantastiskt fint samarbete. Hon har också varit mycket aktiv i stadsdelsnämnden i Hammarby, som den hette på den tiden. Nu heter den Skarpnäck. Hon återkommer som ersättare. Tack för den här tiden, Maria, det har varit mycket trevligt!

Christopher Ödmann, ibland tror man att du har varit här så där otroligt länge och med förtjänstfullhet, tycker jag. Det har varit trevligt att ha att göra med dig. Ditt första uppdrag var faktiskt i valberedningen. Sedan har du varit med i ARUN och på många andra ställen, inte minst i konsumentnämnden. Vi tackar dig för de här åren

här. Jag vet att du inte får vara kvar här länge, vilket vi hade önskat. Lycka till, ha en god framtid, Christopher!

Eva Oivio kom in i fullmäktige 1994. Hon har varit engagerad i invandrarfrågor och har varit en fantastiskt fin talesman för sin stadsdel. Nästan alla inlägg hon har gjort har haft med Hässelby-Vällingby att göra. Du har varit en fin talesman och ska vara stolt över det. Även förorter behöver sina företrädare, och du har gjort det på ett förtjänstfullt sätt. Tack för de här åren, Eva!

Claes-Göran Jacobson, andre vice ordförande, började i ARUN där vi träffades första gången, Claes-Göran och jag. Sedan blev han andre vice ordförande. Tack för fint samarbete!

Dag Larsson, ung veteran, kom in i fullmäktige redan 1991 och började i Vantörs stadsdelsnämnd 1980 och har varit biträdande finansborgarråd, som det hette på den tiden. Dag är mångsysslare och har varit med på de flesta ställen och kör dubbelt, även i landstinget, och kommer att fortsätta med det. Lycka till i landstinget, Dag, och tack för de här åren och för ett förtjänstfullt arbete för staden!

Ann-Marie Strömberg kom in i kommunfullmäktige 1991. Hon började i den sociala distriktsnämnden i Hägersten 1980, och på senare tid har hon varit en fantastiskt fin talesman för Liljeholmen. Gatu- och fastighetsfrågor har varit ett av hennes ämnen. Hon lämnar nu fullmäktige som hon kom in i som sagt 1991. Vi tackar dig för dina förtjänster i fullmäktige. Tack ska du ha!

Caroline Silverudd Lundbom – det är svårt att förstå att Caroline har varit med ända sedan 1988. I Polisstyrelsen hade hon sitt första uppdrag. Sedan tror jag hon nästan har sysslat med bara fritids- och idrottsfrågor på ett otroligt förtjänstfullt sätt. Vi har haft förmånen att jobba tillsammans några år i fritidsnämnden. Du brinner för de frågorna. När man har varit här sedan 1988 frågar man sig nästan vad man ska göra när man inte går hit om måndagarna. Vi tackar dig, Caroline, för alla dina år här i kommunfullmäktige!

Viviann Gunnarsson, det är egentligen märkligt men Viviann har aldrig varit ordinarie i kommun fullmäktige. Jag trodde att de hade skrivit fel i kommunalkalendern. Jag fick gå och titta flera gånger. Viviann kom in som ersättare 1994 och har varit, som ni förstår, talesman för miljön, under senare tid borgarråd, och nu ska hon vidare till landstinget och kämpa där för miljöfrågor. Viviann, tack för dessa år i kommunfullmäktige!

Sedan följer ett antal borgarråd som vi vill tacka, och vi börjar med Leif Rönngren.

Leif började i den sociala distriktsnämnden 1990. Leif har hållit på med mycket på sina dagar. Han var väldigt ung när han kom in i fullmäktige 1998 och har haft många strängar på sin lyra, de senaste två åren i gatu- och fastighetsnämnden, ett uppdrag som han har skött på ett förtjänstfullt sätt. Lite många hål i gator är det, men det hör väl till när man har din funktion. Innan dess var du mycket uppskattad på annat håll. Jag vet att det är oerhört svårt. Jag hade förmånen att vara vice ordförande i gatu- och fastighetsnämnden, och det var inte mindre hål på den tiden, ska jag säga.

Leif återkommer som ersättare, och vi tackar honom så länge för den här tiden, välkommen tillbaka!

Erik Nilsson är inte här, och han har avgått som borgarråd men nu avgår han också som kommunfullmäktig. Vi tackar Erik för den tid han har varit här. Eriks första uppdrag var i Skolstyrelsen, och det ter sig rätt logiskt. Tack, Erik, för de här åren!

Jan Björklund blev ordinarie i kommun fullmäktige 1998. Vad var ditt första uppdrag, Jan? Jo, det var i brand- och räddningsnämnden 1995! Jan har varit mycket värtalig för sin politik vad gäller skolan och har bidragit till många fina och roliga debatter här. Det uppskattas av presidiet. Ett stort tack till dig och lycka till i ditt vidare arbete i riksdagen!

Sten Nordin är inte här i dag, och det tycker jag är oerhört synd. Vet ni vad Sten Nordins första uppdrag var? Jo, i konsumentnämnden! Han trivdes väldigt bra där, tror jag. Han var faktiskt revisorsersättare 1987 men det räknas inte. Som ni vet lämnar Sten fullmäktige för riksdagen. De som har haft förmånen att jobba med Sten kan intyga att det är fantastiskt trevligt att jobba med Sten. Vi önskar Sten lycka till i riksdagen. Tack ska han ha.

Slutligen tackar vi borgarrådet Olofsson, verksam sedan 1988 i kommunfullmäktige. Hennes första uppdrag var i fastighets- och planeringsnämnden 1984. Hon har för det mesta sysslat med så kallade mjuka frågor. Jag vet att förutom sociala frågor brinner Margareta för miljöfrågor. Hon var miljöborgarråd. Jag vet att när vi satt och förhandlade senast sade vi att socialroteln måste det bli, men jag tror att Margareta helst hade tagit sig an miljöfrågorna, för det var det hon brann för. Hon har skött sitt uppdrag på ett alldeles fantastiskt sätt.

Nu hoppas jag, Margareta, att du får tillbringa mycket mer tid nere i Skåne där hon har ett fint hus. Margareta, tack så hemskt mycket för dina år här! Jag hörde att du inte har någonting planerat, och det tycker jag känns jättebra. Hoppas att du får en lång och schön ledighet innan du åtar dig nya fina uppdrag. Tack än en gång för den här tiden, Margareta!

Som avgående ordförande ska jag också be att få tacka sekretariatet och Stadshusets tjänstemän. Utan KF/KS-kansliets tjänstemän hade det här blivit rätt amatörmässigt skött från podiet – det vågar jag väl ändå säga. Jag tror att presidiet håller med om det. Mycket stort tack från presidiet till tjänstemännen!

Presidiet inbegriper inte bara kommunfullmäktigemöten, utan vår huvudsakliga uppgift är faktiskt att representera staden i alla möjliga sammanhang. Man ska veta att Stockholms stad har ett fantastiskt gott renommé ute i världen. Vart man än kommer talar man om Stockholm, för att inte tala om Stockholms stadshus. 350 000 besökare har vi varje år, nästan varje borgmästare, varifrån de än kommer, kommer hit och gör en snabbvisit och vill titta på vårt fina hus. Det ska ni veta att det är en fantastisk tillgång som vi kanske utnyttjar lite för lite ibland.

Vår huvudsakliga sysselsättning är att besöka ambassader och ambassadörer kommer hit. För att det ska vara möjligt har vi haft en internationell avdelning, stadshusinten-

dent och hennes personal. Utan deras professionella hjälp hade vi stått oss rätt så slätt. Vi ska från presidiet be att få rikta ett stort tack till den avdelningen.

Slutligen vill jag rikta ett tack till mina presidiekamrater, Bosse, Lasse, Maria, för ett fantastiskt fint arbete. Det har varit kul. Det har varit en angenäm tid som jag självklart kommer att sakna. Det gör man med allt som har varit roligt, ibland också det som inte är så roligt. Men den här tiden har i alla fall för mig varit ytterst angenäm. Tack så hemskt mycket, och tack till fullmäktige. Vi har gjort vårt bästa för att se till att det hela ska kunna gå i lås. Tack så hemskt mycket för de här fyra åren!

Anförande nr 9

Förste vice ordföranden B o B l a d h o l m (m) : Fullmäktige, ordförande Barry! Från oss i det avgående presidiet, Maria, Claes-Göran och jag, vill jag framföra ett stort tack till dig för den här perioden. Du har som ordförande haft en helt egen stil, som vi stockholmare säger, "egen". Det har du gjort på ett trevligt sätt, till och med kanske mer med tiden. Möjligen blev det lite av det nya presidiet.

Eftersom du fortsätter i fullmäktige ska jag inte gå igenom alla de uppdrag som du haft i staden. Jag vet att du har lagt ned ett enormt arbete på hemmaplan och över stora delar av världen för att representera vår fantastiska stad Stockholm.

Det har varit fyra spännande och lärorika år tillsammans. Ett stort och varmt tack, Barry!

Anförande nr 10

Ordföranden B a r r y A n d e r s s o n (s) : Tack så hemskt mycket för de fina orden och för det fina stödet.

Anförande nr 11

Ålderspresidenten B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m) : Ordförande, övriga presidiet, borgarråd, fullmäktigeledamöter, medierepresentanter, övriga åhörare! Så har ännu en mandatperiod gått till ända. Under denna mandatperiod har jag haft äran att vara fullmäktiges ålderspresident. Som ni flesta vet har detta med ålderspresident inte med ålder att göra utan med hur många år någon varit ordinarie ledamot i en följd.

När det gäller levnadsålder har ledamöterna en stor spridning, vilket gör att det framkommer synpunkter från såväl ungdomar med deras syn på saker som äldres erfarna reflektioner. Det är bra och berikande.

Det har inte varit särskilt betungande att vara ålderspresident. Så jag kan tänka mig att fortsätta en mandatperiod till. Men det blir i så fall i samband nya kommunfullmäktiges sammanträde den 16 oktober. Vi får se vad som händer.

En betydligt tyngre uppgift har kommunfullmäktiges presidium haft. Därför är det en trevlig uppgift att som ålderspresident få tacka presidiet för det utomordentliga

arbete ni utfört under mandatperioden. Jag tycker att ni har skött uppgifterna med stor ära.

Det fordras planering i stort och smått inför såväl kommunfullmäktigemöten som representation av olika slag. Som presidieledamot i Stockholms stadshus gäller inte vanliga arbetstider. Ni måste arbeta såväl kvällar som nätter och helger. Många är de sammanslutningar och delegationer som vill att ni ska sprida glans över deras besök. Det gäller att ha ett öppet och välkomnande sätt, stor allmänbildning och en tålig lever.

Det är en bångstyrig samling människor ni har haft att hantera. Många starka viljor gör sig gällande, och när det är engagerande ämnen att debattera händer det lätt att det kommer med något ord eller någon mening som inte borde ha uttalats. Ni har med fasthet, skicklighet och ibland med inslag av humor fått oss att backa, tänka efter och ibland be om ursäkt så att vi har kunnat gå vidare. Det ingår nämligen i den berömda stadshusandan att vi ska kunna ha tuffa debatter, markera vari skillnaderna ligger mellan de olika partiernas förslag och ändå kunna umgås efteråt.

Personer som har en tuff debatt i ett ärende måste nämligen vara beredda att komma överens i ett kommande ärende. Genom att föra stadshusandan vidare tillvaratar vi våra uppdragsgivares vilja. Vi får nämligen aldrig glömma att vi inte är här för vår egen skull utan därför att våra väljare, stockholmarna, vill att vi företräder dem. Vi ska alltid ha deras bästa för våra ögon, utveckla Stockholm och använda deras skattepengar på bästa och effektivaste sätt.

Våra guider i Stadshuset brukar ibland berätta för besökare att Stockholms kommunfullmäktigeledamöter förr i tiden kallades Stockholms 101 tyranner. Detta därför att stockholmarna tyckte att tyrannerna krävde för mycket skatt av dem. Det ska vi naturligtvis inte göra.

Att vara förtroendevald är något av det finaste som finns, inte minst att vara förtroendevald som kommunfullmäktigeledamot i Sveriges vackra huvudstad Stockholm. Eftersom Stockholm är motorn i Sverige har vi ett särskilt ansvar att gå före och visa på möjligheterna. Klarar vi det på ett bra sätt skapar vi utveckling och arbetstillfällen även i andra delar av landet.

På tal om att gå före är det många ledamöter och ersättare som går vidare till andra förtroendeuppdrag och andra arbetsuppgifter. Jag är helt säker på att ni kommer att ha mycket nytta av den erfarenhet som ni fått som förtroendevald för Stockholms stad.

Jag vill på fullmäktiges vägnar önska er mycket lycka till och än en gång tacka presidiet för väl genomfört arbete. Tack ska ni ha!